

Nieuwsbrief PSH GOR bij Covid-19

Nummer 18 (04 december 2020)

Landelijk coördinatieteam PSH GOR (ARQ/ Nivel/ cGM/ GGD GHOR NL)

Dit is alweer de 18^e nieuwsbrief over PSH en GOR bij de Coronacrisis, waarmee we u op de hoogte houden van ontwikkelingen rond PSH en GOR. We zullen de nieuwsbrief uitbrengen als er voldoende informatie is om te delen, dus onregelmatig.

Nieuwe producten en informatie PSH

Scenariosessie bij het LOT-C

Afgelopen week heeft het coördinatieteam een bijdrage geleverd aan de scenariosessie die georganiseerd werd vanuit het LOT-C. Met een groep van ongeveer tien personen uit diverse disciplines is nagedacht over best en worst case scenario, om uiteindelijk een inschatting te kunnen maken van het realistische scenario over vijf maanden. Ook werd er gekeken naar wat de factoren zijn die van invloed zijn op de uitkomsten in het scenario (drivers), om in de vervolgstap te komen tot handelingsperspectieven die de drivers kunnen beïnvloeden tot een gunstigere ontwikkeling van het scenario. De komende periode worden de scenario's gecheckt door de achterban van betrokken partijen en handelingsperspectieven aangeleverd. Als jullie willen meekijken met de scenario's en hier inhoudelijk jullie input op willen geven, stuur dan op korte termijn (!) een mailtje aan Noortje Jansen (n.jansen@arg.org) of Femke de Zwart (femke.de.zwart@rivm.nl).

Evaluatie van multidisciplinaire richtlijn PSH in het licht van corona

Op verzoek van René Stumpel (portefeuillehouder PSH) gaat het coördinatieteam aan de slag met een evaluatie van de bruikbaarheid van de multidisciplinaire richtlijn PSH bij langsepende crisis. Op welke punten is de richtlijn in een langsepende crisis toepasbaar, op welke punten niet? Wat missen we hierin? En hoe ziet goede PSH eruit bij langsepende crisis? De inzichten die deze evaluatie oplevert zullen input opleveren voor de handelingsperspectieven waar om gevraagd wordt in (bovenstaande) scenariosessie van het LOT-C. En uiteraard zullen ze ook gebruikt worden als startpunt voor gesprekken over de herziening van de richtlijn op termijn.

GGD producten

Nieuw op Steunpunt Coronazorgen: Omgaan met agressie in je werk

In deze fase van de coronacrisis voelen mensen meer stress, angst of druk en worden sneller agressief. Meestal komt dat door een gevoel van wanhoop, frustratie of onzekerheid. Op deze pagina vind je [informatie en tips hoe je kan omgaan met agressie van anderen](#).

Actualiteitenmonitor door ARQ – periode maandag 2 t/m vrijdag 6 november

Deze [corona actualiteitenmonitor](#) geeft een actueel beeld van het psychosociaal welzijn van de bevolking, kwetsbare groepen en zorgprofessionals. Informatiebronnen zijn o.a. recente rapportages, omgevingsanalyses en uitvragen binnen het netwerk. Dit overzicht dient als hulpmiddel bij het in kaart brengen van behoeften, problemen en lacunes. Deze monitor is om de twee weken te vinden op GGD GHOR Kennisnet in de PSH-groep.

Nieuwe producten en informatie PSH (vervolg)

GGD producten (vervolg)

Nieuw platform crisismanagement IFV

Op dit [platform](#) heeft het IFV in samenwerking met externe crisisfunctionarissen, wetenschappers, kennispartners en professionals vakliteratuur en columns geplaatst met als doel een brug te slaan tussen kennis en de praktijk als het gaat om werken in crisistijd. Tegelijk wil IFV op deze manier een bijdrage leveren aan de dialoog over crisismanagement. Op het platform kun je je aanmelden om de volgende versies te ontvangen.

Interessante informatie en producten algemeen

Uitkomsten gedragsonderzoek (ronde 8) GGD-en en RIVM

Uit de [8ste gedragsoverpeiling](#) van RIVM, GGD GHOR NL en de regionale GGD'en (11 – 15 november) blijkt dat mensen vaker drukte vermijden (van 58 naar 67%). Daarnaast zien ze een flinke stijging in het aantal mensen met klachten dat zich heeft laten testen ten opzichte van de vorige meetronde (van 42 naar 58% bij mensen met nieuwe klachten). De gunstige effecten voor wat betreft het naleven van de maatregelen gaan gepaard met een negatieve trend voor welzijn: meer mensen zeggen zich (enigszins) eenzaam te voelen (van 51% in ronde 7 naar 58% nu). Ze zien geen verandering in de ervaren kwaliteit van sociale contacten (53% ervaart de kwaliteit van sociale contacten als goed), maar een groter aantal mensen zegt het te missen om vrienden en familie in het echt te zien (van 60% in meetronde 7 naar 69% nu). De algemene psychische gezondheid is ten opzichte van de vorige ronde stabiel.

Ook in het najaar beperkte behoefte aan ondersteuning en zorg in verband met corona (NIVEL peiling 15-22 oktober)

Slechts een beperkte groep Nederlanders (3%) heeft behoefte aan ondersteuning en zorg in verband met de coronapandemie. Dit blijkt uit een nieuwe peiling van half oktober onder het Nivel Consumentenpanel en binnen alle GGD-regio's in Nederland. Uit eerdere peilingen, uitgevoerd tussen 16 maart tot 21 juni 2020, bleek ook al dat er een kleine minderheid is die hier behoefte aan heeft (2-4%). In het [feitenblad](#) kun je hier meer over lezen.

VTV Corona (c-VTV): Wat zijn de gevolgen van het coronavirus op de volksgezondheid?

Op 27 november 2020 is een speciale editie van de [Volksgezondheid Toekomst Verkenning](#) verschenen, getiteld: 'Verder kijken dan corona, over de toekomst van onze gezondheid'. Hierin worden toekomstige ontwikkelingen beschreven op het gebied van volksgezondheid en zorg, rekening houdend met de coronapandemie. Naast de directe COVID-19 impact zijn ook indirecte effecten van de coronacrisis in kaart gebracht. Dit gaat zowel over gezondheidseffecten door veranderende leefstijl, minder geleverde reguliere zorg en langere termijn effecten van sociaaleconomische ontwikkelingen.

COVID-19 en sporten

Ruim één op de drie Nederlanders is minder gaan sporten sinds corona, blijkt uit onderzoek in opdracht van NOC*NSF. Bijna twee derde van deze groep noemt het feit dat de sportclub dicht is als belangrijkste reden. Volgens Gerard Dielessen, algemeen directeur van NOC*NSF, is er een hele grote groep Nederlanders die écht een sportclub nodig heeft om in beweging te komen. Ook komt uit het onderzoek dat het lidmaatschap van sportclubs onder druk komt te staan.

Eerdere nieuwsbrieven

Voorgaande edities van de nieuwsbrief PSH GOR zijn te vinden onderaan de [website van ARQ Kenniscentrum Impact](#).

Heeft u deze nieuwsbrief doorgestuurd gekregen van een collega en wilt u hem ook zelf graag ontvangen? Dat kan. Stuur een mail naar cGM@rivm.nl. De nieuwsbrief is bedoeld voor medewerkers van GGD, GHOR en de Veiligheidsregio.

Contactgegevens

GGD'en kunnen met vragen of ondersteuningsbehoeften aankloppen bij het coördinatieteam.

Vragen per telefoon:

- PSH-vragen: 06-19915553 (ARQ Kenniscentrum Impact)
- GOR-vragen: 06-51617555 (Martine Mulder)

Vragen per e-mail:

- Vragen over PSH en GOR kunnen per e-mail gesteld worden aan cGM@rivm.nl
- Vragen, opmerkingen of aanvullingen met betrekking tot het IVC kunnen per e-mail gesteld worden aan ivccovid19@arq.org

De leden van het coördinatieteam zijn: Sjef Timmermans, Nannah Tak en Maaïke van den Biggelaar (GGD GHOR Nederland), Wera van Hoof, Charlie Steen, Noor Jansen (ARQ), Michel Dückers (Nivel/ARQ), Martine Mulder (cGM/GGD ZW), Femke de Zwart, Jantien Noorda, Jannie van der Helm, Elske Marra, Jantine Visser, Diane Houweling, Loes Lanting (RIVM/cGM).